

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/152/2024
Identifikačné číslo spisu:	1216202452
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1216202452.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Jany Haluškovej v spore žalobkyne: Mgr. Z. J., nar. XX. X. XXXX, Z., O. XX, zastúpenej: ALMOND LEGAL s.r.o., Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 47 248 653, proti žalovanému: Ing. Š. J., nar. XX. XX. XXXX, Z., G. X, zastúpenému: Consilior Iuris s.r.o., Bratislava, Radlinského 51, IČO: 47 231 157, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na bývalom Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 21C/19/2016, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 31. októbra 2023 sp. zn. 16Co/219/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobkyni voči žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 21C/19/2016-286 zo dňa 4. júla 2019 rozhodol tak, že vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo strán tak, že do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal nehnuteľnosť - byt č. XX na 9. poschodí v bytovom dome so súpisným č. XXX na G. X v Z., postavenom na parcele č. 15618/1 a 15618/2, s podielom priestoru na spoločných častiach a zariadeniach domu o veľkosti 1807/100000, nachádzajúci sa v okrese Bratislava II, obec Z. - W.. Č.. L., katastrálne územie L., zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, a pozemky parcela č. 15618/1 o výmere 321 m² - zastavané plochy a nádvoría a parcela č. 15618/2 o výmere 320 m² - zastavané plochy a nádvoría, v spoluvlastníckom podiele 1807/100000, nachádzajúce sa v okrese Bratislava II, obec Z. - W.. Č.. L., katastrálne územie L., zapísané na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, spolu s vnútorným zariadením predmetného bytu, ako aj osobné motorové vozidlo Suzuki Sx4, EVČ: Z. XXX E. (výrok I.); do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal zostatok na účte vedenom vo O., F..M., č. účtu: M. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX ku dňu 18. 3. 2015 v sume 241,67 eura, zostatok na účte vedenom vo O., F..M., č. účtu: M. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX ku dňu 18. 3. 2015 v sume 603,48 eura, a sumu 1.632,64 eura zo zostatku na účte žalovaného vedenom M. M., F..M., č. účtu: M. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX ku dňu 18.

3. 2015 (výrok II); do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal zostatok na účte vedenom M. M.T., F.M., č. účtu: M. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX ku dňu 18. 3. 2015 v sume 2.472,64 eura, a zostatok na vkladnej knižke vedenej O., F.M., č. účtu M. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX ku dňu 18. 3. 2015 v sume 5,14 eura (výrok III.); žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie podielu 107.166,66 eura do 60 dní po právoplatnosti rozsudku (výrok IV.); žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť Okresnému súdu Bratislava II súdny poplatok za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vo výške 3.289 eur, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia (výrok V.); žalovanému uložil povinnosť zaplatiť Okresnému súdu Bratislava II súdny poplatok za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vo výške 1.719 eur, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia (výrok VI.); a stranám nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok VII.).

1.1. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 51C/182/2013-170 zo dňa 20. 10. 2014, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/68/2015-197 zo dňa 24. 2. 2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18. 3. 2015, bolo manželstvo žalobkyne a žalovaného rozvedené. Ozrejmil, že hoci konanie o vyporiadanie BSM možno začať iba na návrh niektorého z manželov, súd nie je týmto návrhom viazaný, a to ani pokiaľ ide o rozsah tohto spoluvlastníctva, ani pokiaľ ide o spôsob jeho vyporiadania. Pripomenul, že vyporiadanie BSM rozhodnutím súdu sa musí týkať všetkého majetku, ktorý podľa § 143 Občianskeho zákonníka patril do BSM a ako spoločný existoval ku dňu jeho zániku. Mal za nesporné, že do masy BSM strán sporu patrí byt, jeho vnútorné zariadenie, motorové vozidlo Suzuki Sx4 s EČV: Z. XXX E., a finančné prostriedky na účtoch strán ku dňu zániku manželstva vo výške 4.955,57 eura (4.105,28 + 5,14 + 603,48 + 241,67 eura). Skonštatoval, že spornou bola hodnota bytu, hodnota vozidla, žalovaným uvádzané výbery z jeho účtu, resp. investície z jeho výlučných prostriedkov do spoločného majetku, ako aj otázka, či chata v katastrálnom území X. a garáž v katastrálnom území L. patria do masy BSM. Súd prvej inštancie objasnil, že pri posudzovaní skutočností, či nehnuteľnosť patrí do BSM je dôležité skúmať to, za aké prostriedky bola táto vec nadobudnutá a taktiež prihliadať na vôľu kupujúceho; súd teda skúma pôvod finančných prostriedkov a či bol kupujúci jeden z manželov alebo obaja. Na základe uvedeného dospel k záveru, že chata je vo výlučnom vlastníctve žalobkyne a nepatrí do BSM, pretože cena chaty bola zaplatená z výlučných prostriedkov žalobkyne (a táto skutočnosť nebola sporná, keďže ju žalovaný nerozporoval a žalobkyňa navyše v tomto smere uniesla dôkazné bremeno), a žalobkyňa bola aj jediným účastníkom kúpnej zmluvy. Nad rámec uvedeného poznamenal, že čestné vyhlásenie zo dňa 14. 4. 1998 výslovne potvrdzuje, že žalobkyňa nadobudla chatu do svojho vlastníctva, s čím žalovaný súhlasil, pričom sám uviedol, že prostriedky pochádzali z predaja dedičstva. Súd prvej inštancie ďalej podotkol, že tieto závery v plnom rozsahu platia aj pre ďalšiu nehnuteľnosť, ktorá podľa žalovaného patrí do BSM, a to garáž s pozemkom v katastrálnom území L., pretože aj túto nehnuteľnosť nadobudla žalobkyňa do svojho výlučného vlastníctva kúpnu zmluvou za kúpnu cenu, ktorú uhradila zo svojho dedičstva; a žalovaný čestným vyhlásením súhlasil, aby nadobudla garáž do svojho vlastníctva. Súd prvej inštancie uzavrel, že garáž a pozemok v katastrálnom území L. nepatria do BSM.

1.2. Súd prvej inštancie ďalej zdôraznil, že ako nespornú určil masu BSM v nasledovnom rozsahu: byt a jeho vnútorné zariadenie, motorové vozidlo Suzuki Sx4 a finančné prostriedky v celkovej výške 4.955,57 eura. Ozrejmil, že hodnota vybavenia bytu bola stranami sporu ustálená vo výške 2.000 eur. Hodnotu motorového vozidla Suzuki Sx4 mal za preukázanú v sume 3.000 eur, nakoľko strany uzatvorili Dohodu o užívaní motorového vozidla, a žalovaný v predmetnej dohode s touto hodnotou súhlasil. Pokiaľ sa jedná o ocenenie bytu, súd prvej inštancie zhrnul, že žalovaný špecifikoval jeho cenu na 125.000 eur s odkazom na Odhad ceny nehnuteľností zo dňa 13. 8. 2015 vypracovaný T. N.; a žalobkyňa predložila súdu Odhad ceny bytu vypracovaný realitnou kanceláriou ARTHUR Real Estate Company, spol. s r. o. zo dňa 10. 1. 2018, podľa ktorého je cena bytu 155.000 eur až 159.000 eur. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti pripomenul, že pri ohodnocovaní vecí patriacich do BSM sa vychádza z ceny vecí v čase vyporiadania. Poukázal na to, že žalovaný iba odkázal na ním predložený odhad zo dňa 13. 8. 2015, a preto po zohľadnení vyššie uvedenej zásady nemožno tento dokument považovať za presvedčivý, a to najmä s prihliadnutím na odhad predložený žalobkyňou. Poznamenal, že vzal do úvahy aj skutočnosť, že žalovaný odmietol sprístupniť byt za účelom jeho ohodnotenia; a strany sporu v konaní nenavrhli vykonať znalecké dokazovanie, a výslovne uviedli, že chcú cenu bytu stanoviť bez znaleckého posudku. Na uvedenom základe súd prvej inštancie podčiarkol, že pri ohodnocovaní bytu vychádzal z predložených odhadov, a pri zohľadnení ich presvedčivosti a obsahu ustálil výslednú cenu bytu na

157.000 eur (ako priemer súm uvedených v odhade predloženom žalobkyňou, nakoľko tento odhad vyznieva aj po obsahovej stránke presvedčivejšie ako odhad predložený žalovaným). Dospel k záveru, že celková hodnota masy BSM je tak vo výške 166.955,57 eura ($157.000 + 2.000 + 3.000 + 4.955,57$).

1.3. Súd prvej inštancie skonštatoval, že pri rozhodovaní o tom, ktorá z vecí má byť prikázaná do výlučného vlastníctva strán prihladol najmä na účelné využitie vecí, ďalej na to, ktorá zo strán vec užívala po zániku BSM, a na návrhy strán sporu; a do vlastníctva žalovaného prikázal byť s vnútorným vybavením a osobné motorové vozidlo Suzuki Sx4 EČV: Z. XXX E.; a finančné prostriedky vo výške 4.955,57 eura prikázal stranám po 1/2. Ďalej pripomenul, že ak pri vyporiadaní nastane rozdiel medzi hodnotami, ktoré zostanú jednému a druhému z manželov, je potrebné vykonať vyrovnanie do výšky podielu, a to formou zaplattenia príslušnej peňažnej sumy s tým, že do celkovej bilancie musia byť zahrnuté nielen všetky veci (súčet ich hodnôt), ale aj ostatný majetok, a z takto zistenej hodnoty majetku každému z manželov patrí rovnaký podiel, ak neboli dôvody k zmene kvantitatívneho podielu. Vyslovil názor, že v prejednávanej spore nemožno priznať stranám rovnaký podiel, a to z dôvodu nutnosti prihladnutia na mieru pričinenia jednej strany o spoločný majetok, jeho nadobudnutie a udržanie. Mal za preukázané, že o nadobudnutie bytu sa výrazným spôsobom pričínila žalobkyňa. Upriamil pozornosť na to, že žalobkyňa časť svojho dedičstva po zosnulom otcovi zúročila tak, že ho predala svojmu bratovi, ktorý jej za odplatu postúpil družstevný byt u SBD - Nový domov. Dôvodil, že zákon síce výslovne predpokladá rovnosť podielov oboch manželov (strán), avšak parita podielov môže byť prelomená, ak súd zistí také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali ich zmenu (disparitu podielov). Súd prvej inštancie mal za to, že je spravodlivé, pri zohľadnení zisteného skutkového stavu a miery pričinenia strán o nadobudnutie bytu do ich vlastníctva, ako aj ďalších skutočností a majetkových pomerov, ustáliť disparitný pomer podielov pri byte v pomere 2/3 pre žalobkyňu a 1/3 pre žalovaného.

1.4. Pokiaľ ide o potvrdenia o výberoch z účtov a vkladných knížiek, ktoré predložil žalovaný s odôvodnením, že tieto finančné prostriedky boli použité na rekonštrukciu chaty; súd prvej inštancie uviedol, že samotné predloženie takýchto listín bez ďalšieho neznamena aj reálne použitie týchto prostriedkov na žalovaným tvrdenú vec, resp. preukázanie takejto skutočnosti. Podotkol, že to isté platí aj o čestnom vyhlásení vo forme notárskej zápisnice zo dňa 29. 2. 2016, podľa ktorej mu matka darovala 100.000 Sk na kúpu záhrady a chaty v katastrálnom území X., a preto nemal za preukázané skutočnosti obsiahnuté v notárskej zápisnici, keďže notár hmotnoprávne neosvedčil pravdivosť týchto tvrdení, ale iba osvedčil, že to čo účastníci tohto úkonu pred notárom vyslovili, sa aj v zápisnici nachádza. Súd prvej inštancie ďalej považoval za potrebné poznamenať, že nespochybňuje rekonštrukciu chaty a ani osobnú účasť žalovaného na nej, nakoľko túto rekonštrukciu v spore potvrdila aj žalobkyňa s tým, že práce boli realizované aj svojpomocne, a na niektoré práce objednal žalovaný dodávateľa. Ozrejmil, že pri zohľadnení práv a povinností manželov však nemožnej hodnotiť tieto úkony ako nadpriemer, ktorý by zvrátil záver o disparite podielov. Podčiarkol, že pri ostatných veciach (motorové vozidlo, vybavenie bytu a finančné prostriedky na účtoch strán vo výške 4.955,57 eura) patriacich do masy BSM je spravodlivý paritný pomer 1/2 pre obe strany tak, ako to navrhovala aj žalobkyňa, a to z dôvodu, že v konaní neboli zistené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali disparitu podielov aj v tejto časti masy BSM. Súd prvej inštancie na uvedenom základe zhrnul, že hodnota masy BSM je 166.955,57 eura; pri zohľadnení podielu 2/3 pre žalobkyňu a 1/3 pre žalovaného je výsledná hodnota podielu vo vzťahu k bytu vo výške 104.666,66 eura pre žalobkyňu a 52.333,34 eura pre žalovaného; pri pomere 1/2 je podiel vo vzťahu k zariadeniu bytu po 1.000 eur pre obe strany, podiel vo vzťahu k vozidlu po 1.500 eur pre obe strany, finančné prostriedky pri ustálenej dôkaznej situácii súd prvej inštancie rozdelil po 2.477,79 eura obom stranám. Poukázal na to, že celkový podiel žalobkyne je tak vo výške 109.644,45 eura a žalovaného vo výške 57.311,12 eura. Súd prvej inštancie dodal, že po odrátaní prostriedkov na účtoch, ktoré priamo prikázal pomerne stranám, je „zvyšok masy“ 162.000 eur a podiel žalobkyne predstavuje 107.166,66 eura; a keďže tento „zvyšok masy“ prikázal do vlastníctva žalovaného, je žalovaný pri jeho podiele 54.833,34 eura povinný vyplatiť žalobkyňi 107.166,66 eura. Objasnil, že prihladnuc na výšku sumy poskytol žalovanému patričnú lehotu na plnenie, a to 60 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

1.5. V nadväznosti na argumentáciu žalovaného o existencii zmluvy o stavebnom sporení a následnej výplate sumy 10.280,57 eura v prospech žalobkyne; súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný v tomto smere neunesol dôkazné bremeno, a naopak bolo preukázané, že išlo o výplatu sumy na účet potomka strán sporu W. J.; konštatujúc, že tento účet zanikol ešte pred zánikom manželstva, a preto nemôže byť

táto položka predmetom vyporiadania BSM. K „zhrnutiu návrhov a vyjadreniu sa k dokazovaniu“, ktoré žalovaný doručil súdu dňa 2. 7. 2019, súd prvej inštancie poznamenal, že návrh absolútne popiera riadne a nesporne zistený skutkový stav, pretože tvrdenie, že byt ako vec najprv zanikol a vznikol nový byt, ktorý už strany nadobudli spoločne, je v priamom rozpore s výsledkami vykonaného dokazovania. Mal za to, že právny názor žalovaného, že podľa platnej právnej úpravy v znení od 30. 4. 1990 vznikne s právom spoločného užívania i spoločné členstvo v družstve a z tohto členstva sú obaja manželia oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne, je pre posúdenie miery pričinenia absolútne irelevantný, pretože podstatnou skutočnosťou bolo zohľadnenie miery pričinenia sa strán o nadobudnutie a udržanie spoločného majetku; vznik členstva žalovaného, vzhľadom na členstvo žalobkyne, teda nemá na uvedenú problematiku v prejednávanej veci dosah. Poukázal aj na tvrdenie žalovaného, že nehnuteľnosti, ktoré žalobkyňa kúpila, sa bez ohľadu na ich financovanie stali súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov s poukazom na § 143 Občianskeho zákonníka a skonštatoval, že uvedené nereflektuje účel tohto ustanovenia, ani naň nadväzujúcu judikatúru; pre posúdenie, či do masy BSM, v prípade samostatného nadobudnutia veci jedným z manželov počas manželstva táto vec patrí, je nutné prihliadať na vôľu nadobúdateľa, účastníkov právneho úkonu, ktorí vec nadobúdajú a pôvod finančných prostriedkov, za ktoré sa uvedená vec nadobúda. Pripomenul, že v tomto spore išlo o prostriedky pochádzajúce z dedičstva žalobkyne, ktorá bola navyše sama kupujúcou (bez žalovaného), a jasne prejavila vôľu nadobudnúť nehnuteľnosti do svojho výlučného vlastníctva a nie do BSM.

1.6. Záverom súd prvej inštancie objasnil, že poplatníkmi súdneho poplatku v konaní o vyporiadanie BSM sú buď obe strany, alebo jedna zo strán sporu podľa rozhodnutia súdu, pričom zákonodarca neurčil pomer v akom majú strany zaplatiť súdny poplatok. Skonštatoval, že vzhľadom na uvedené vychádzal z toho, že súdny poplatok majú zaplatiť v pomere, aký im bol rozhodnutím priznaný. Poukázal na to, že súdny poplatok, ktorý je povinná uhradiť žalobkyňa podľa položky 6b Sadzovníka súdnych poplatkov predstavuje 3 % zo sumy 109.644,45 eura, teda je vo výške 3.289 eur; a súdny poplatok, ktorý je povinný uhradiť žalovaný zo sumy 57.311,12 eura je vo výške 1.719 eur.

1.7. O trovách konania rozhodol podľa § 257 CSP s tým, že aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy v prípadoch, keď sice sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255 a nasl. CSP, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Mal za to, že v prejednávanom prípade nie je možné posúdiť, vzhľadom na predmet a výsledok sporu, a ani pri jednej zo strán skonštatovať, či mala a v akej výške vo veci procesný úspech či neúspech, a to vychádzajúc zo zásad uvedených v § 149 ods. 3 a § 150 Občianskeho zákonníka, a preto je spravodlivé, aby pri vyporiadaní BSM strany sporu znášali náklady na trovy konania každá sama; pri vyporiadaní BSM zostáva totiž majetok strán rovnaký (v niektorej časti len pretransformovaný), čo je dôvodom na aplikáciu § 257 CSP.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 31. októbra 2023 sp. zn. 16Co/219/2019 rozhodol tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. až IV. potvrdil. (I. výrok) Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o trovách konania zmenil tak, že žalobkyni priznal proti žalovanému plný nárok na náhradu trov prvoinštančného konania. (II. výrok) Žalobkyni priznal proti žalovanému plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania. (III. výrok) 2.1. Vo vzťahu k podstatným tvrdeniam žalovaného v odvolaní, s ktorými sa odvolací súd musel v odôvodnení vysporiadať (§ 387 ods. 3 CSP) podotkol, že ide v celom rozsahu o nedôvodnú argumentáciu, a to s poukazom na správne vyhodnotenie skutkových a právnych okolností vedúcich k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Súd prvej inštancie v preskúmvanej veci vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre rozhodnutie, ako aj na posúdenie relevantnosti tvrdení žalobkyne a žalovaného týkajúcich sa nimi navrhovaných spôsobov vyporiadania zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva. Zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s § 191 ods. 1 CSP súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým záverom a na ich základe vyvodil aj správny právny záver vyjadrený v spôsobe vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu, ktorý vyplýva z výrokov I. až IV. napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie totiž v odôvodnení svojho rozsudku v dostatočnom rozsahu rozviedol rozhodujúci skutkový stav, opísal priebeh konania a uviedol stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, ako aj výsledky vykonaného dokazovania s tým, že citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na posudzovanú vec a z ktorých vyvodil právne závery a náležite ich vysvetlil; z odôvodnenia napadnutého rozsudku

nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvej inštancie jasne a výstižne vysvetlil, prečo vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo daným spôsobom; skutkové a právne závery súdu prvej inštancie tak nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s Čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku spĺňa požiadavky § 220 ods. 2 CSP. Za porušenie základného práva zaručeného v Čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nemožno považovať to, že súd prvej inštancie zjavne neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/165/2011). A pretože žalovaný v podanom odvolaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, s ktorými by sa nevyrovnal už súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, odvolaciemu súdu sa javila úloha vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP) ako kontraproduktívna a neúčelná, keďže žalovaným prezentované „podstatné tvrdenia“ v odvolaní boli vo všetkých súvislostiach zodpovedané v presvedčivej argumentácii súdu prvej inštancie. Posúdenie veci odvolacím súdom sa tak odrážalo v zrozumiteľnom zodpovedaní všetkých právnych a skutkovo relevantných otázok v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Na uvedenom základe neboli, z povahy veci právne irelevantné odvolacie námietky žalovaného, spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

2.2. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku v rozsahu odvolacích námietok žalovaného; odvolací súd uviedol, že § 150 Občianskeho zákonníka upravuje zásady, z ktorých treba vyhádzať pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov; základnou zásadou pre vykonanie vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva je, že podiely oboch manželov sú rovnaké (princíp parity). Z tejto zásady však zákon pripúšťa výnimky, ktoré umožňujú podiely určiť aj iným pomerom. Výšku podielov môže ovplyvniť napríklad skutočnosť, že niektorý z manželov sa napriek svojim schopnostiam a možnostiam nestaral o rodinu, že sa nepričínal (hoci mohol) o nadobudnutie a zveľaďovanie spoločných vecí a podobne. Na vecnú správnosť záveru súdu prvej inštancie o nerovnosti podielov pri vyporiadaní bytu v neprospech žalovaného (1:3) nemá vplyv odvolacia námietka žalovaného, že 2,5-izbový byt pôvodne pridelený žalobkyni do užívania v roku 1972 v čase zániku BSM strán sporu už neexistoval, nakoľko bol zlúčený s časťou susedného bytu na nový 4-izbový byt, čoho odrazom bolo aj rozhodnutie zo dňa 13. 8. 1988 a dohoda o odovzdaní a prevzatí bytu dňa 12. 1. 1989, a preto sa o nadobudnutie tohto nového bytu zaslúžili obaja; pretože súd prvej inštancie záver o nerovnosti vyporiadacieho podielu k bytu založil primárne na zásluhy žalobkyne na pridelení do užívania pôvodne 2,5-izbového bytu, t. j. nebyť zásluhy žalobkyne, ktorú žalovaný v spore nespochybnil, tak by 4-izbový byt nebol predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu (viď nález Ústavného súdu SR zo dňa 13. 3. 2013 sp. zn. I. ÚS 537/2012). Navyše, v súvislosti s touto odvolacou argumentáciou žalovaného, že v prípade vyporiadavaného 4-izbového bytu ide o iný ako pôvodne žalobkyni pridelený do užívania 2,5-izbový byt, o čom svedčí aj smernica Ústrednej rady družstiev č. ÚRD 12494/22/22; odvolací súd uviedol, že ide o uplatnenie novôt v odvolacom konaní. V tejto súvislosti bližšie poznamenal, že koncepcia odvolacieho konania v civilnom sporovom konaní vychádza z tzv. neúplného apelačného systému. Neúplnosť apelácie znamená, že právo odvolateľa použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie sú obmedzené, pretože základom pre neskôr - v odvolacom konaní vznesené námietky - sa nemôžu stať prostriedky procesnej obrany a procesného útoku (§ 149 CSP), ktoré neboli uplatnené v konaní na súde prvej inštancie, a s ktorými sa z tohto dôvodu súd prvej inštancie nemal dôvod zaoberať, či venovať im v napadnutom rozhodnutí akúkoľvek pozornosť. Odvolacia argumentácia v podobe nových skutočností a dôkazov je prípustná len za splnenia zákonom stanovených podmienok. Právo na uvedenie prípadných novôt bude podmienené tým, že odvolateľ prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené na súde prvej inštancie, nemohol uplatniť na súde prvej inštancie bez svojej viny. Ak tento predpoklad úspešne nesplní, na novoty odvolací súd nemôže prihliadnuť. Na diskvalifikáciu novoty postačí opomenutie jej neskoršieho uvedenia a zavinenie z nebanlivosti.

2.3. Žalovaný v podanom odvolaní nekonkretizoval dôvod uplatnenia novoty v odvolacom konaní podľa § 366 CSP a tiež neuviedol žiadne skutočnosti, pre ktoré tento prostriedok procesnej obrany nemohol použiť v doterajšom priebehu konania bez svojej viny. Odvolací súd tak na uvádzanie nových skutočností nemohol prihliadnuť. Nerovnomerné určenie podielov môže byť v konkrétnom prípade stanovené v rôznych formách, pričom zákon v tomto smere nestanovuje žiadne požiadavky; rozdielna

výška podielov sa spravidla vyjadrí zlomkom alebo percentom, prípadne tak, že jednému z manželov bude prikázaná určitá vec bez toho, aby bol súčasne zviazaný k poskytnutiu finančného vyrovnania druhému manželovi. O nerovnomernom vyporiadaní podielov môže svedčiť aj to, ak je iba jednému z manželov prikázaný na úhradu spoločný dlh bez toho, aby bol druhý manžel zviazaný k adekvátnemu poskytnutiu náhrady. Rozhodnutie súdu môže viesť aj k výrazne nerovnakej výške podielov v závislosti od toho, aké skutočnosti budú v konaní preukázané. So zreteľom na uvedené, preto odvolací súd považoval postup súdu prvej inštancie za zodpovedajúci zákonu, ak disparitu vzhľadom na okolnosti posudzovanej veci určil iba na vyporiadavanom byte, avšak na zvyšok vyporiadavaného spoločného majetku strán sporu aplikoval princíp parity podielov. K správny záverom dospel tiež súd prvej inštancie, keď do vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu nezahrnul chatu a garáž; vychádzal totiž z ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, že vec, ktorá bola získaná za trvania bezpodielového spoluvlastníctva z prostriedkov patriacich výlučne jednému z manželov (napríklad z peňazí, ktoré mal už v dobe pred uzavretím manželstva alebo ktoré sám získal darovaním, či dedením), sa nestáva predmetom bezpodielového spoluvlastníctva, ale je vo výlučnom vlastníctve toho, kto ju takto získal (pozri napr. R 42/1972). Tak je tomu v bežných prípadoch kúpy veci jedným z manželov z jeho výlučných zdrojov, resp. prostriedkov, kedy ju od predávajúceho kupuje sám (svojím menom) pre seba a kedy sa druhý z manželov na takejto kúpe nijako nepodieľa. V posudzovanej veci bolo nepochybné, že chata a garáž boli získané z prostriedkov žalobkyne, že podľa kúpnych zmlúv mala vôľu nadobúdať vlastníctvo iba žalobkyňa, ako aj to, že podľa čestného prehlásenia žalovaného zo dňa 14. 4. 1998 a zo dňa 4. 9. 2001 nadobúdala žalobkyňa chatu a garáž do výlučného vlastníctva z vlastných prostriedkov.

2.4. Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že súd prvej inštancie nevyhodnotil skutočnosť, že žalobkyňa v snahe zmenšiť masu BSM si nechala vyplatiť sumu stavebného sporenia, ktorá sa preto do vyporiadania nedostala; odvolací súd uviedol, že odvolateľ mal zrejme na mysli výplatu sumy 10.280,57 eura z účtu vedeného v B. M. M., F. M., avšak ničím konkrétnym v odvolaní nespochybnil záver súdu prvej inštancie, ktorý sa stotožnil s tvrdením žalobkyne, že účet bol síce vedený na meno žalobkyne, ale prostriedky na ňom uložené patrili dcére. Nebolo možné sa ďalej stotožniť s námietkami žalovaného, že titulom vyporiadania BSM sa mu nedostalo to, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok (chata) napriek tomu, že bolo v konaní nesporne preukázané, že do chaty bolo v priebehu manželstva investované aj z jeho výlučných prostriedkov a súd prvej inštancie na túto okolnosť nevykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu (výsluchom navrhovaných svedkov); keďže žalovaný v odvolaní opäť nereagoval na dôvody uvedené súdom prvej inštancie, že predloženie výpisov z účtu a vkladných knížiek, ale ani výsluch svedkov nemôže postačovať na preukázanie finančnej participácie na rekonštrukcii chaty spôsobilej na započítanie pri vyporiadaní BSM, s čím sa odvolací súd stotožnil. Žalovaný tiež v odvolaní nesprávne vyčítal súdu prvej inštancie, že do vyporiadania BSM nezahrnul hnutelné veci nachádzajúce sa v chate, nakoľko tieto hnutelné veci v konaní riadne neoznačil, ani nenavrhol vykonanie dôkazu (obhliadkou) za účelom ich zaradenia do masy BSM.

2.5. So zreteľom na uvedené odvolací súd ako nedôvodné vyhodnotil ostatné odvolacie námietky žalovaného, že súd prvej inštancie mu nedoručením záverečného návrhu žalobkyne, ako aj nevyhlásením uznesenia o skončení dokazovania, znemožnil uplatňovať procesné práva v plnom rozsahu, keďže z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie nedoručil nielen právnomu zástupcovi záverečné vyjadrenie žalobkyne, ale ani právnej zástupkyňi žalobkyne nedoručil záverečné vyjadrenie žalovaného. Podstatou tzv. záverečného vyjadrenia je zhrnutie návrhov a vyjadrenie sa k dokazovaniu a právnej stránke veci (§ 182 CSP), t. j. jeho účelom nie je uplatnenie ďalších prostriedkov procesného útoku, či obrany, pričom žalovaný v odvolaní ani konkrétne nenamietal, čo po obsahovej stránke z nedoručeného záverečného návrhu žalobkyne, o ktorom nemal vedomosť, ho ukrátilo na procesných právach s tým, že ani nevyhlásenie uznesenia, že dokazovanie v spore je skončené, nie je takým procesne vadným postupom súdu prvej inštancie, v dôsledku ktorého bola žalovanému znemožnená aktívna účasť v spore, nakoľko na vyhlásenie tohto uznesenia bezprostredne nadväzuje už iba vyhlásenie rozhodnutia vo veci samej. A keďže žalovaný v podanom odvolaní neuviedol žiadne ďalšie relevantné skutočnosti, ktorými by preukázal nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, odvolací súd ostatné tvrdenia uvádzané v odvolaní nepovažoval za podstatné, t. j. také, ktoré by svojou relevanciou aj v prípade preukázania boli spôsobilé priviesť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie; ďalšie odvolacie námietky žalovaného preto odvolací súd vyhodnotil v ich súhrne ako právne irelevantné a také, ktoré z povahy veci nie sú spôsobilé

privodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

2.6. Napriek skutočnosti, že nepriznanie nároku na náhradu trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP nie je v sporoch o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva vylúčené, bol odvolací súd názoru, že pre nepriznanie nároku musia byť splnené výnimočné okolnosti konkrétnej veci, avšak nemôžu byť skoncentrované do konštatovania, že je spravodlivé, aby každá strana znášala svoje trovy konania. Zásadu úspechu vyjadrenú v § 255 CSP je potrebné aplikovať aj v sporoch o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov tak, že pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania je jedným z hľadísk spoluurčujúcich procesný úspech strany sporu rovnosť podielov, a to najmä v situácii, kedy je medzi stranami vedený spor o uplatnenie nerovnosti podielov (disparitu podielov). Súčasne je treba prihliadať na požadovanú a súdom priznanú výšku vyporiadacieho podielu a zohľadniť výsledok konania medzi stranami o to, ktoré veci (majetkové hodnoty) sú súčasťou spoločného majetku manželov a ktoré nie, avšak týmto spôsobom nemožno prihliadať na každú položku, ktorá je predmetom konania, pretože rozhodovanie o náhrade trov konania sa nemá svojou náročnosťou blížiť rozhodovaniu vo veci samej. Ak je však medzi stranami spor o väčšie majetkové hodnoty, prípadne spor o konkrétnu položku vyžadujúcu zložité dokazovanie, táto skutočnosť sa zohľadní pri rozhodovaní o náhrade nákladov konania. Na rozdiel od právneho názoru súdu prvej inštancie bol odvolací súd názoru, že okolnosti posudzovanej veci umožňujú o nároku na náhradu trov konania rozhodnúť podľa zásady úspechu v konaní v zmysle § 255 ods. 1 CSP; je to totiž žalobkyňa, v ktorej prospech vzhľadom na jej procesné návrhy svedčí výsledok konania čo do rozsahu masy bezpodielového spoluvlastníctva, ktorá bola napokon súdom prvej inštancie autoritatívne vyporiadaná, či spôsob vyporiadania BSM, priznaná (žalobkyňou navrhovaná) disparita pri vyporiadaní bytu, ale aj výška vyporiadacieho podielu (v prevažnej časti). Na uvedenom základe preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku VII. týkajúcom sa trov konania zmenil podľa § 388 CSP tak, že žalobkyňa má proti žalovanému plný nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

2.7. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyni priznal proti žalovanému plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mala v odvolacom konaní plný úspech.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodňoval § 420 písm. f) CSP majúci za to, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv v miere porušujúcej právo na spravodlivý proces.

3.1. Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP videl v tom, že odvolací súd, ale ani súd prvej inštancie riadne neodôvodnil, ako prišli k záveru o nerovnosti podielov pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov k bytu práve v pomere dve tretiny v prospech žalobkyne a jedna tretina v prospech žalovaného. Z odôvodnenia rozsudkov prvoinštančného, ale ani odvolacieho súdu sa nedá zistiť, aká metóda alebo úvaha opierajúca sa o uchopiteľné fakty bola pri tomto rozhodnutí použitá. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Vzhľadom na to, že záver súdu týkajúci sa disparity podielov k bytu má priamy vplyv na rozhodnutie o výške sumy, ktorú je povinný žalovaný vyplatiť žalobkyni titulom vyporiadania, ako aj na následné rozhodnutie o náhrade trov konania, pričom však trpí vadou nedostatočného odôvodnenia navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 16Co/219/2019-340 zo dňa 31. 10. 2023 zrušil a podľa ustanovenia § 449 ods. 2 CSP zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“, resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonom stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP), v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

5. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon

prípúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

6. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť (vo všeobecnosti) taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

8. Pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane realizovať jej patriace procesné práva a zároveň 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Pretože dovolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), a či je zachované právo dovolateľa na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

10. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, aktuálne napr. v uznesení sp. zn. III. ÚS 44/2022 z 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

11. K námietkam dovolateľa týkajúcim sa nedostatkov odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu treba uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán významnými pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

12. Z obsahu dovolania vyplýva, že žalovaný namietal nepreskúmateľnosť a nedostatočnosť dôvodov odvolacieho rozhodnutia, pričom najmä poukazoval na to, že odvolací súd sa vôbec nezaoberal argumentmi žalovaného a nie je jasné, ako dospeli k záveru o nerovnosti podielov pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov k bytu práve v pomere dve tretiny v prospech žalobkyne a jedna tretina v prospech žalovaného. Z odôvodnenia rozsudkov prvoinštančného, ale ani odvolacieho súdu sa nedá zistiť, aká metóda alebo úvaha opierajúca sa o uchopiteľné fakty bola pri tomto rozhodnutí použitá.

12.1. V súvislosti s predmetnou námietkou dovolateľa dovolací súd poukazuje na body 56 - 61 rozhodnutia súdu prvej inštancie a bod 32 odvolacieho súdu v zmysle ktorého:

„56. Súd tak pri ohodnocovaní bytu vychádzal iba z predložených odhadov. Pri zohľadnení ich presvedčivosti a obsahu súd ustálil výslednú cenu bytu na 157.000,- Eur (ako priemer súm uvedených v odhade predloženom žalobkyňou - nakoľko tento odhad vyznieva aj po obsahovej stránke presvedčivejšie ako odhad predložený žalovaným). Celková hodnota masy BSM je tak vo výške 166.955,57 Eur (157.000,- + 2.000,- + 3.000,- + 4.955,57).

57. Pri rozhodovaní o tom, ktorá z vecí má byť prikázaná do výlučného vlastníctva tej ktorej strany, súd prihliadol najmä na účelné využitie týchto vecí a na to, ktorá zo strán vec užívala po zániku masy BSM so záverom aký strany navrhovali a do vlastníctva žalovaného prikázal: byt s vnútorným vybavením a osobné motorové vozidlo Suzuki Sx4 EVČ: Z. XXX E.. Finančné prostriedky vo výške 4.955,57 Eur súd prikázal stranám po 1/2.

58. Ak pri vyporiadaní nastane rozdiel medzi hodnotami, ktoré zostanú jednému z manželov a ktoré zostanú druhému, je potrebné vyrovnanie do výšky podielu vykonať formou zaplatenia príslušnej peňažnej sumy. Do celkovej bilancie musia byť zahrnuté nielen všetky veci (súčet ich hodnôt), ale aj ostatný majetok. Z takto zistenej hodnoty majetku každému z manželov patrí rovnaký podiel, ak neboli dôvody k zmene kvantitatívneho podielu. Okolnosti nadobudnutia spoločného majetku manželmi sa môže premietnuť do úvah o výnimke odôvodňujúcej prelomenie zásady rovnosti. Za takúto výnimku možno považovať i to, ako sa každý z manželov zaslúžil o nadobudnutie spoločného majetku.

59. Súd však stranám nepriznal rovnaký podiel a to z dôvodu, že prihliadol na mieru pričinenia žalobkyni o spoločný majetok, jeho nadobudnutie a udržanie. V konaní bolo preukázané, že o nadobudnutie bytu sa výrazným spôsobom pričínila žalobkyňa. V procese nadobúdania bytu žalovaný nezohral žiadnu výraznú úlohu. Žalobkyňa časť svojho dedičstva po zosnulom otcovi zúročila tak, že ho predala svojmu bratovi, ktorý jej za odplatu postúpil družstevný byt u SBD - Nový domov. Je tak zrejmý záver, že o vec (byt) patriacu do masy BSM sa výraznou mierou pričínila žalobkyňa. Ďalšie právne skutočnosti, ako dohoda o odovzdaní a prevzatí 3,5 izbového bytu, alebo vklad vlastníckeho práva strán k bytu v roku 2003 sú pre posúdenie miery pričinenia irelevantné. Pokiaľ žalovaný smeroval svoju argumentáciu, že sa nejednalo o totožné byty, tak túto argumentáciu nijakým spôsobom nerozvinul. To, že sa jedná o totožný byt v konaní potvrdila aj ich dcéra svojím čestným vyhlásením (č. l. 206). Zákon výslovne predpokladá rovnosť podielov oboch manželov (strán). Parita podielov môže byť prelomená ak súd zistí také

skutočnosti, ktoré by odôvodňovali ich zmenu (disparitu podielov). Podľa názoru súdu je preto spravodlivé, pri zohľadnení zisteného skutkového stavu a miery pričinenia strán o nadobudnutie bytu do ich vlastníctva, ako aj ďalších skutočností a majetkových pomerov ustáliť disparitný pomer podielov pri byte v pomere 2/3 pre žalobkyňu a 1/3 pre žalovaného.

60. Žalovaný v tejto časti netvrdil žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé a schopné zvrátiť záver o disparite podielov strán v "mierny prospech" žalobkyne. Žalovaný síce v konaní predložil potvrdenia o výberoch z účtov a vkladných knížiek s odôvodnením, že tieto finančné prostriedky boli použité na rekonštrukciu chaty v k. ú. X.. Samotné predloženie takýchto listín ale bez ďalšieho neznamena aj reálne použitie týchto prostriedkov na žalovaným tvrdenú vec, resp. preukázanie takejto skutočnosti. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností zaťažuje vždy tú stranu, ktorá svojim tvrdením sleduje svoj prospech, resp. z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky. Žalovaný dôkazné bremeno v tejto časti svojej argumentácie nepreukázal. Predloženie výpisov z účtov a vkladných knížiek na preukázanie svojej finančnej participácie na rekonštrukcii (alebo iných úkonov) nepostačuje. To isté patrí aj o čestnom prehlásení vo forme notárskej zápisnice zo dňa 29.02.2016 (č. l. 59), podľa ktorej mu darovala matka 100.000,- SKK na kúpu záhrady a chaty v k. ú. X.. Po preskúmaní tejto zápisnice, súd nedospel k záveru, že by tento dokument aj reálne preukazoval v ňom obsiahnuté skutočnosti. Samotný fakt, že sa jedná o notársku zápisnicu neznamena aj väčšiu právnu silu, čo sa týka hodnotenia dôkazov. Taktiež to neznamena, že notár hmotnoprávne osvedčil pravdivosť týchto tvrdení; ide len o osvedčenie, že to čo účastníci tohto úkonu pred notárom vyslovili sa aj v zápisnici nachádza. Každý dôkaz má rovnakú právnu silu a súd ich hodnotí voľne vo vzájomnej súvislosti a to pri zohľadnení ich obsahu s poukazom na tvrdenia strán. V tomto smere je potrebné poukázať na argumentáciu žalobkyne, s ktorou sa súd stotožňuje. K samotnému obsahu tohto čestného vyhlásenia aj s poukázaním na zistený skutkový stav, súd uvádza, že toto prehlásenie nijako nepreukazuje, že by žalovaný reálne finančne prispel na kúpu, resp. rekonštrukciu chaty.

61. Je tiež ale potrebné uviesť, že súd nespochybňuje rekonštrukciu tejto chaty a ani osobnú účasť žalovaného na nej. Rekonštrukciu chaty v konaní potvrdila aj žalobkyňa, pričom tiež uviedla, že práce boli realizované aj svojpomocne, na niektoré práce objednal žalovaný dodávateľa. Na druhej strane pri zohľadnení práv a povinností manželov, nemožno hodnotiť tieto úkony ako nadpriemer, ktorý by zvrátil uvedený záver o disparite podielov. Taktiež ale nie je možné žalovaného úplne vypojiť a nepriznať mu žiadny, resp. minimálny podiel na mase BSM. Záver o pomere podielov pri byte v pomere 2/3 pre žalobkyňu a 1/3 pre žalovaného je preto, aj vzhľadom na uvedené, podľa názoru súdu spravodlivý a rešpektujúci práva a povinnosti strán ako manželov v rozhodnom čase. Pri ostatných veciach (motorové vozidlo, vybavenie bytu a finančné prostriedky na účtoch strán vo výške 4.955,57 Eur) patriacich do masy BSM je podľa názoru súdu spravodlivý paritný pomer 1/2 pre obe strany, tak, ako to navrhovala aj žalobkyňa, a to z dôvodu, že súd nezistil také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali disparitu podielov aj v tejto časti masy BSM.“

12.2. Pokiaľ žalovaný namietal, že sa odvolací súd nijakým spôsobom nevyporiadal s otázkou disparity podielov dovolací súd poukazuje aj na bod 32 rozhodnutia, v zmysle ktorého bolo konštatované nasledovné:

„Nerovnomerné určenie podielov môže byť v konkrétnom prípade stanovené v rôznych formách, pričom zákon v tomto smere nestanovuje žiadne požiadavky; rozdielna výška podielov sa spravidla vyjadří zlomkom alebo percentom, prípadne tak, že jednému z manželov bude prikázaná určitá vec bez toho, aby bol súčasne zaviazaný k poskytnutiu finančného vyrovnania druhému manželovi. O nerovnomernom vyporiadaní podielov môže svedčiť aj to, ak je iba jednému z manželov prikázaný na úhradu spoločný dlh bez toho, aby bol druhý manžel zaviazaný k adekvátnemu poskytnutiu náhrady. Rozhodnutie súdu môže viesť aj k výrazne nerovnakej výške podielov v závislosti od toho, aké skutočnosti budú v konaní preukázané. So zreteľom na uvedené, preto odvolací súd považuje postup súdu prvej inštancie za zodpovedajúci zákonu, ak disparitu vzhľadom na okolnosti posudzovanej veci určil iba na vyporiadavanom byte, avšak na zvyšok vyporiadavaného spoločného majetku strán sporu aplikoval princíp parity podielov.“

12.3. Dovolací súd vzhľadom na namietané konštatuje, že sa odvolací súd dostatočným a zrozumiteľným spôsobom vysporiadal s predmetnou námietkou a za procesnú vadu konania podľa § 420

písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad.

12.4. Dovolací súd v súvislosti s ďalšími námietkami uvedenými v dovolaní konštatuje, že sa jedná o len o samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i polemiku s rozhodnutím odvolacieho súdu, a preto sa nimi nezaoberal.

13. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z odôvodnení oboch rozhodnutí sú zrejmé právne úvahy odvolacieho aj okresného súdu, ktoré viedli k prijatiu konečného záveru. Súd prvej inštancie spolu s odvolacím súdom uviedli, čo je predmetom konania, aké skutočnosti tvrdili sporové strany, z ktorých vykonaných dôkazov vychádzali, ako ich vyhodnotili, jasne a zrozumiteľne vysvetlili, ktoré skutočnosti vzali za preukázané, teda z akého skutkového stavu veci vychádzali, ktoré ustanovenia zákona aplikovali a ako vec právne posúdili, a zároveň sa vysporiadali s podstatnými vyjadreniami a námietkami strán konania.

14. V reakcii na dovolacie argumenty žalovaného dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalovaný preto neopodstatnene namietal, že mu odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovala jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v dovolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o dovolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo, na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

14.1. Skutočnosť, že dovolateľ sa s názorom súdov nižšej inštancie nestotožnil, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Žalovaný preto neopodstatnene namieta existenciu tejto vady v zmysle § 420 písm. f) CSP.

15. Nad rámec vyššie uvedeného v zmysle dovolateľom namietanej údajnej arbitrárnosti rozhodnutia najvyšší súd uvádza, že o zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak zo strany súdu došlo k takej interpretácii a aplikácii právnej normy, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

16. Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia (odvolacieho i okresného súdu) zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí a preto ich nemožno považovať za nepreskúmateľné či arbitrárne.

17. Dovolací súd nezistiac porušenie práva dovolateľa na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolanie podľa § 448 CSP zamietol.

18. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá Civilného sporového poriadku).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.